

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1984. JANUÁR

KÉTOLDALAS MELLÉKLETTEL

ÁRA: 6,50 Ft

Decemberi számunkban szó volt a jegesmedvéről (Állatkerti séták). Akkor megkérdeztük, kitaláljátok-e, miért szőrös a jegesmedve talpa. A helyes válasz a következő:

A jegesmedve talpán a szőr arra való, hogy gátolja az állat csúszását a jégen. A jól tapadó, szőrös talp biztosabbá teszi a medve mozgását.

Költözünk!

Kinőttük mackóbarlangunkat, ezért máshová költözünk. Leveleiteket a jövőben így címezzétek:

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR SZERKESZTŐSÉGE

BUDAPEST
Pf. 112
1502

Akik látogatóba jönnek, a következő címet keressék: **Budapest, XI., Orlay u. 4.**

Tudjátok hol van az Orlay u

Örömmel látom, hogy jól ismeritek otthon a dolgok helyét. Ügyesen segítettetek Bercinek és Marcinak rendet teremteni a vendégek távozása után. Novemberi rejtvényünk szerencsés nyertesei a következők:

Aleva Krisztián, Szuhakálló — *Andrási Attila*, Debrecen — *Barta Boglárka*, Balatonfüred — *Barta Kitti*, Novaj — *Bényi László*, Szeged — *Bíró László*, Nyíradony — *Czinege Kati*, Gyál — *Fertői Terézia*, Sopron — *Garamvölgyi Petra*, Aszód — *Gál Ildikó*, *Schreiter Ida*, *Veres Tamás*, Budapest — *Halenár István*, Székesfehérvár — *Ivanova Enikő*, Bonyhád — *Magda Tünde*, Tiszaföldvár — *Molnár Artúr*, Eszeny — *Mustos Szilvia és Beáta*, Kaposvár — *Nagy Gellai Károly és Szilvia*, Dunaföldvár — *Nagy László*, Hencida — *Oláh Ibolya*, Nagyiván — *Pálfalvi Nagy Ádám*, *Szabó Barbara*, Szekszárd — *Szilárd Annamária*, Vecsés — *Titkos Alexandra*, Miskolc — *Tonkó Gergely*, Mágocs — *Varró Veronika*, Kisújszállás — *Zérczi Ildikó*, Tószeg — *Napközi Otthonos Óvoda*, Bodrogolaszi.

rajzolom:

BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK

MEGSÚGOM, hogy
a következő számunkban
megismerhetsz
egy izgalmas
téli játékot.

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!

MADÁR ESZTER rajzai

JANUÁR

Tudjátok, milyen most a Balaton, ahol nyáron vidáman lubickoltatok? Olyan, mint egy óriási tükör; jégpáncél fedi.

Figyeljétek meg, milyen nagy varázsló a fagy! Csodálatos virágmintákat varázsol az ablakokra, jégcsapokkal díszíti a házakon az ereszt. Másképp fagynak be a folyók, másképp a tavak és a pocsolyák. Mi történik a jéggel, ha a tenyeredbe zárod?

*

WEÖRES SÁNDOR:

Tél

Hó a mező takarója,
hűvös a nap, fogy a láng.
　　Délen a fecske, a gólya
　　gondol-e ránk?
Nincs dal az ég hidegében,
károg a varjúsereg.
　　Mégis szán fut a jégen,
　　gyerekek!

GOBBI HILDA MESÉL

Bizonyára ismerős az arca, a hangja a televízióból, a rádióból vagy valamelyik színpadról. Sokszor játszott, mesélt gyerekeknek, akik mindig szívesen fogadták. Most ezt a mesét küldi neked; hallgasd vagy olvasd úgy, mintha az ő hangján szólna.

GAZDAG ERZSI:

Egérlakta kis tarisznya

Hol volt, hol nem volt, volt a világon, egy falusi kis kamrában, szegen lógó hímes munka, egy varrottas kis tarisznya. Nyáron vígan forgolódott, hajnalban kelt, morgolódott, de ugrott, ha jött a gazda. S tellett-tellett a tarisznya szalonnával, friss cipóval. Megtelt biz az minden jóval! Együtt mentek a mezőre, együtt a rétre, legelőre. S míg a gazda falatozott, a tarisznya álmodozott: világjáró utazásról, nem kisebbről, nem is másról.

Azért álom: vége legyen; ott lóg árván, fenn a szegen. Télidő van, nincsen munka, aludni küldték a sutba.

De szemére nem jön álom, sóhajtozik:

— Jobb volna nyáron az illatos, víg mezőben, selyemfüvű heverőben!

Hát amint így sóhajtozik, magát marva búslakodik, megszólal egy kis egérke:

— Mi bajod, te szegényke?

— Nagy a bajom, egér pajtás, árva vagyok, mint a hajtás. Itt kuksolok a kamrában, ebben a nagy árvaságban. Csak ez a szeg, ez van vélem, ez is örök ellenségem: rabtartóként őriz engem, nem enged világgá mennem.

— Ó, ne búsulj, kis tarisznya, fordulj hozzám bátran, bízva! Nincs barátod? Válassz engem, éppen ehhez volna kedvem: nálad lakni, veled lenni, világgá is veled menni!

Megörült a kis tarisznya — az egérben bízván bízva —, így kiáltott:

— Légy vendégem, árvaságom oszd meg vélem!

Kis egérke kúszik-mászik, tarisznyában letanyázik. Sürgölődik-forgolódik, sóhajtozik, morgolódik:

— Jó kis lakás, puha lakás, bizony jobb, mint

akármi más! Csak azt mondd meg, kis tarisznya: hova lett a füstölt sonka, vagy ha az nincs, a szalonna? Mert anélkül, bármi legyek, nem tarisznya a tarisznya! Hova dugtad, hova zártad, tán csak nem tőlem sajnáltad?

— Nem is bánom, nem is zárom, elfogyott még a múlt nyáron. Nem szégyellem szegénységem, barátom vagy, oszd meg vélem!

— Még mit nem?! A szegénységed? Amid nincs, osszam meg véled? Csuda tréfa, mondhatom! Tréfáddal majd jóllakom! — szólt az egér morcosan, s cincogni kezd cinkosan: — Cini-cini, cini-cin, mégis jobb lesz odakinn! De lásd meg, hogy veled érzek, bánatodban veled érzek: még mielőtt elmegyek, megtréfálom a szeget.

S azzal fogja, nekilát, köszörülni a fogát. Nyisz-nyisz — rágja-vágja, tépi, a tarisznyát nem kíméli, kettévágja kengyelét.

SOMORJAI ÉVA rajzai

— A szabadság a tiéd! — mondja gúnyos kis kacajjal. S míg zuhan a kis tarisznya, így szól hozzá cincorogva: — Cini-cini, cini-cin. Bizony csak jobb idekinn! — S ezzel uccu, vesd el magad, egérlyukba beleszalad!

Szegény, esett kis tarisznya, most lett árva igazán! Ott feküdt lent, a sarokban, egy félig dőlt piszkafán. Sírna, de már könnye sincs, várja, nyílják a kilincs. Telt az idő, múlt az idő, napra éj jött, éjre nap.
Egyszer csak egy madárka szól: éppen az ablak alatt. Szava ennyi:

— Nyitni kék! Nyitni kék, mert kék az ég! — Alig zengi el szavát, a szép tavasz himnuszát, csattan a zár, a kilincs, oldódik a rabbilincs: jő a gazda, nyúl a szegre — tarisznyának hűlt helye.

— Ejnye — így szól —, hová tettem? Tán csak el nem veszítettem?

Halkan szól a kis tarisznya:

— Édes gazdám, itt vagyok! Reád várok egész télen, csak terólad álmodok.

Szól a gazda:

— Te szegény! Összerágott az egér! No sebaj, majd összetoldunk, új kengyellel megjavítunk...

Újra ép a kistarisznya. Van benn kolbász, jó szalonna. Hajnalban, ha útra kel, a madárral énekel:

— Nyitni kék! Nyitni kék! Nyitni kék, mert kék az ég!

SZŰCS IMRE

Fehéren jön meg a tél

Gyönyörű lesz majd a rét,
fehér szirmú margarét',
hahó, hahó, hahó!
Ha éjszaka megered
s erdőt, mezőt betemet,
a hó, a hó, a hó!
Kinyitom az ablakom,
csengők szavát hallgatom,
hahó, hahó, hahó!
Fehéren jön meg a tél,
de varjaktól feketéll
a hó, a hó, a hó!

STUIBER ZSUZSA *rajzai*

BARTALOS MÁRIA

Hógolyó

Így forgatom
Úgy forgatom
A kezemben
Összenyomom

Jó keményre
Meg is gyúrom
A hóembert
Megcélozom:

PUFF!
Hoppla hó!
Talált
A hógolyó!

SZÉKELY DEZSŐ

Tűlevélen csillag

Tűlevélen csillag reszket
a fa jégszakállt növesztett.
Hótól roskad fönn a szikla,
nevét a tél odaírta;
írta dérrel zúzmarával,
így tudatja a világgal:
messzi útról megérkezett.
Összehordott hetet-havat
s hóembert is: hetvenhetet!

*N**emsokára te is megkaphatod a kisdobosok kék nyakkendőjét. Tanuld meg és tartsd be a kisdobosélet törvényét!*

Egészítsd ki ezeket a mondatokat, amelyeknek hiányzó részeit a 9. oldal szélén találod! Vágd le valamennyit, és ragaszd őket a helyükre! Minden mondat fejezzen ki egyet a **kisdobosok hat pontja** *közül! Figyeld meg a képeket is, segítségedre lesznek!*

A kisdobos

hűséges gyermeke a ______________ **.**

szereti és tiszteli ______________ **.**

szorgalmasan ______________ **, segíti társait.**

igazat mond és ______________ **.**

______________ **és óvja egészségét.**

úgy él, hogy méltó legyen az úttörők ______________ **.**

Ha az állatok nevének kezdőbetűjét helyes sorrendbe rakod, kiderül, hogyan köszönnek a kisdodosok.

RÁKOSY ANIKÓ rajzai

A kisdobosok versenyt futottak. A verseny eredményét leolvashatod a dobogóról.
Másképp is alakulhatott volna az eredmény! Rajzold le a gyerekeket más sorrendben (más helyezéssel)! Rajzodat küldd el Dörmögőnek!

S.T.K.

tanul és dolgozik

igazságosan cselekszik

szüleit, nevelőit, pajtásait

vörös nyakkendőjére

magyar hazának

edzi testét

Részlet *FEHÉR KLÁRA:* **Fele királyságom** című kötetéből

Ha megnövök, hétfőn kőműves leszek, és építek egy nagy házat. Kedden asztalos leszek, és gyalulok a szobákba sok szép bútort. Kedden gázszerelő leszek, és megcsinálom a gázkonvektort, és a gáztűzhelyt, gázsütővel. Szerdán lisztesmolnár leszek, és őrölök sok-sok lisztet. Csütörtökön kertész leszek, és ültetek rengeteg szilvafát. Pénteken szakács leszek, és a lisztből és a szilvából a gáztűzhelyen megfőzöm a szilvás gombócot. Szombaton doktor bácsi leszek, mert a sok szilvás gombóctól biztosan elrontottam a gyomromat.

És ha már úgyis doktor bácsi leszek, akkor vasárnap meggyógyítom a te lábadat is.

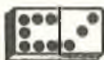
SOMORJAI ÉVA rajza

Ezt mondta Péter a nagymamájának. Te milyen foglalkozásokat ismersz? Bizonyára hallottad már, hogy mivel foglalkoznak a szüleid. Talán el is vitt a munkahelyére anyukád vagy apukád.

Vegyél egy darab papírt, hajtsd félbe, és rajzold az egyik felére édesanyádat, a másikra édesapádat munka közben! Ha a valóságban még nem láttad őket a munkahelyükön, rajzold le őket úgy, ahogyan elképzeled!

Ha csak egyikük munkáját ismered vagy csak arról hallottál, akkor az egész lapot ez az egy rajz foglalja el.

Küldd el rajzodat Dörmögőnek, aki örömmel várja!

Ilyenkor télen gyakran látok hóembereket a házak előtt. Néha már egy kicsit unalmasak is, mert egyformák. Berci és Marci tanakodtak: tudnának-e valami érdekesebbet gyúrni a hóból? Végül is egy hókirályt készítettek.

Tetszik? Ha te ennél is érdekesebbet tudsz, rajzolj róla képet és küldd el nekem! Kíváncsi vagyok, ki formálja közületek hóból a legérdekesebb alakot.

Egy óvodában jártam nemrég, ahol jókedvű és bátor gyerekekkel találkoztam. Az óvó néni megkérdezte tőlük:

— Ki tudna ügyesen elmondani egy mesét, vagy elénekelni egy dalt Dörmi Apónak?

—Én, én, én! —hangzott mindenfelől— Óvó néni kérem, *majd én!*

Próbáld ki te is, milyen ügyes vagy! Új sorozatunkban találós kérdés, ügyességi feladat, rajziskola és sok más érdekesség vár rád. Ha van kedved, játssz velünk és válaszolj! Címünk:

Dörmögő Dömötör Szerkesztősége
Budapest, Pf. 112,
1502

*

SITKEI BÉLA:

Mi ez?

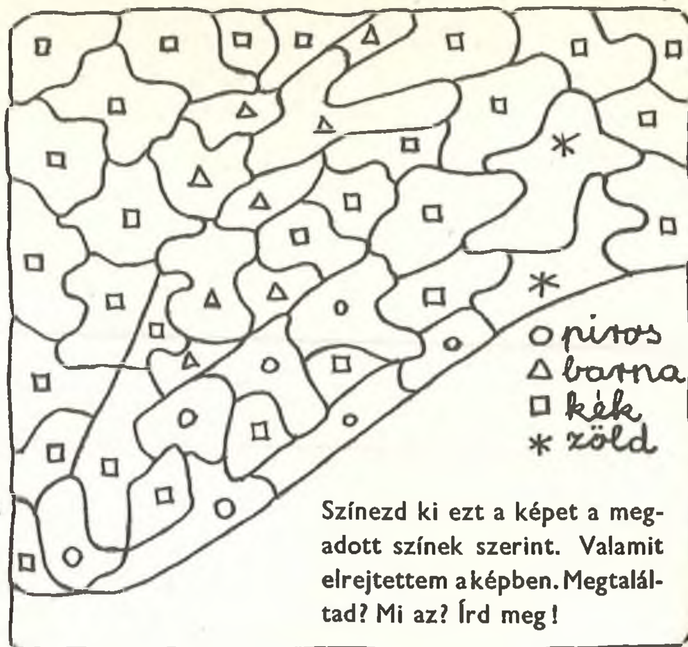
Északi szél csikorgatja,
Nap sugara cirógatja,
réz a szárnya, lába vas —
bögyös, nyakas, tarajas.

Perdül nappal, fordul éjjel,
őrhelyéről szertekémlel,
hét határ a birtoka,
toronycsúcs az otthona.

A három madár közül az egyiket nem láthatod nálunk télen. Vajon miért? Melyik az?

Színezd ki ezt a képet a megadott színek szerint. Valamit elrejtettem a képben. Megtaláltad? Mi az? Írd meg!

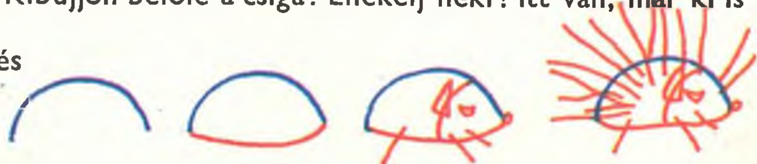
Varázsoljunk! *(Rajziskola azoknak, akiknek még nem mindig engedelmeskedik a ceruza)*

Viki karikát szeretett volna rajzolni, de nem sikerült; a vonal két vége nem találkozott össze. Ne búsulj, Viki! Varázsolunk belőle valamit. Például egy csigaházat. Kibújjon belőle a csiga? Énekelj neki! Itt van, már ki is bújt!

Most én rajzolok egy vonalat, és Viki varázsol:

(TIMLER VIKTOR 3 éves kisfiú rajza.)

Ezt a vonalat pedig neked rajzoltam. Egészítsd ki! Kíváncsian várom, mi lesz belőle!

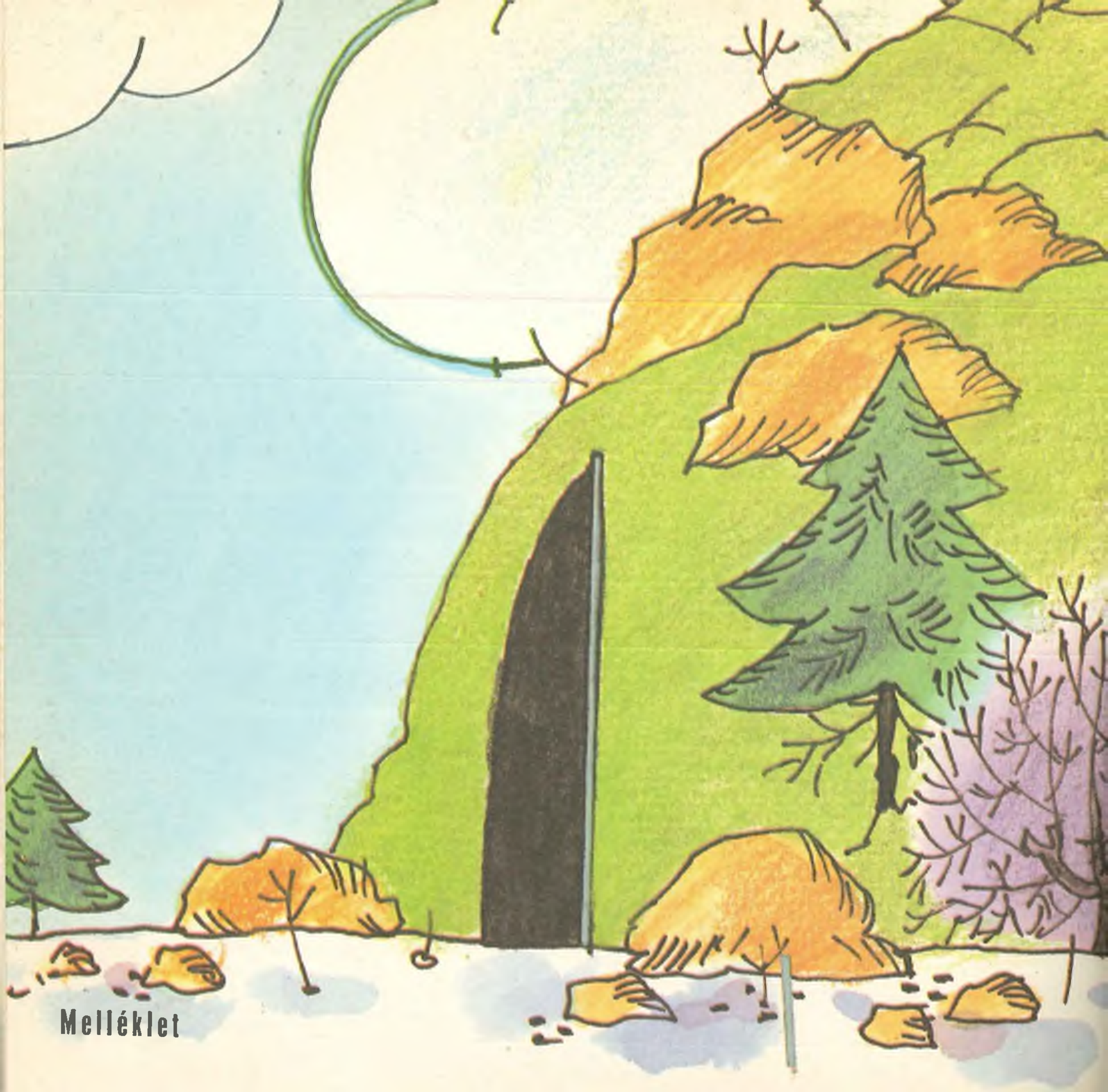

F. GYŐRFY ANNA rajzai

Melléklet

Melléklet

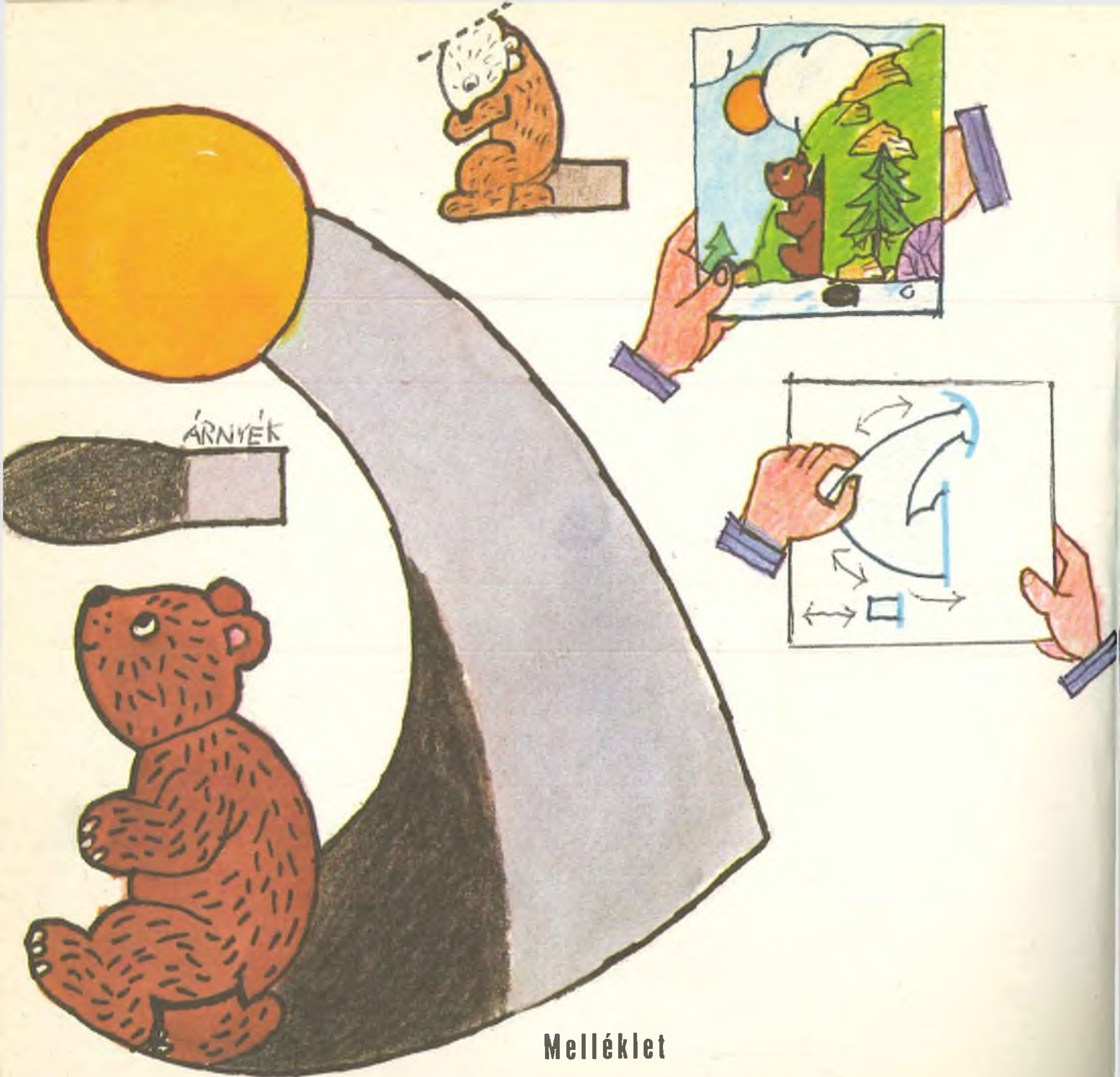
Sokáig tart-e még a tél?

Az idős emberek megfigyelték, hogy a télvégi jóidő gyakran csalóka. A február eleji szép, derült napokat még nagyon nagy hidegek követhetik. Azt is beszélik, hogy ilyenkor télutón a medve felébred hosszú álmából, és kinéz a barlang nyílásán. Ha a napsütésben meglátja az árnyékát, visszahúzódik a barlangba, és tovább alszik. Mondják, ez azt jelenti, hogy még sokáig tart a tél. De ha hideg és borús az idő, fürgén kimászik a mackó a szabadba, kint is marad, és hamarosan beköszönt a tavasz.

Nemsokára elérkezik február eleje. Te is megnézheted, mit tesz a mackó. Lapozz, vágd el ezt a lapot a közepén, ahol az ollók mutatják, aztán vágd körül a fekete vonallal körülrajzolt nagy formát a medvével és a nappal együtt! Kérj meg egy felnőttet, hogy vágjon az előző oldalon három hasítékot a vastag, kék vonalak mentén! Ha megvan, húzogass a hasítékokban egy ceruzaszárat néhányszor föl-alá, hogy kisimuljon és táguljon a rés! Csúsztasd hátulról a középső hasítékba a medvét, a felsőbe a napot, az alsóba pedig külön az árnyékot! Most azt jósolja a medve, hogy hosszú tél lesz, hiszen süt a nap és az árnyékát is láthatja. (Ha jó sötétre fested a medve túlsó oldalát és előre hajtod a fejét, rá is nézhet az árnyékára.) De ha azt várod tőle, hogy korai tavaszt jósoljon, akkor egyedül csak a medve kukucskáljon ki a hasítékon, a napot és az árnyékot húzd vissza a kép mögé!

Te is megfigyelheted az időjárást ezekben a napokban. De azért az időjárásjelentést sem árt meghallgatni, a rádióban vagy a tévében, mert a mackó is *tévedhet*...

K. M.

Melléklet

Lépések a hóban

Próbáltad már, milyen remek érzés érintetlen, fehér hóra lépni? Olyan, mintha egy szép, tiszta papírlapra rajzolnál.

Rajzolj a hóra a lépéseiddel!

Elkezdheted egy nagy csigával. Kívülről befelé indulj; a lépéseid ne érjenek össze, de azért jól látsszon a csigavonal!

Amikor egyre kisebb körökben a középre értél, fordulj meg és haladj visszafelé a lábnyomaidon! Az indulás helyére érve tegyél az első lábnyomod elé egy nagy hógolyót; hóember lesz majd belőle. De most indulj újra a csiga közepe felé, aztán vissza, és amikor ismét a hógolyóhoz érsz, tegyél rá egy kisebb hógolyót! Már feje is van a hóemberednek! A többi fordulókban szemet, szájat, orrot is kapjon. Ha többen vagytok, több csiga és több hóember is készülhet.

Ha ketten játsszátok a játékot és kevés a hely, ketten is haladhattok egymással szemben ugyanazon a csigán. Ahol találkoztok, ügyesen térjetek ki egymás elöl. (Szabad a szomszédos lábnyomba is átlépni!) Két hóember is épülhet a csigaház bejáratánál.

Úgy is játszhatjátok a játékot, hogy csak minden második lábnyomba szabad lépni.

Ismét más változat, hogy két lábbal egyszerre kell az egyik nyomból a másikba ugrani.

Akinek nem tetszik a csigás játék, más formákat is rajzolhat a lépéseivel. Próbálhat hullámvonalakkal tengert rajzolni, halakat, teknősbékát vagy bármit, ami eszébe jut.

Sok havat és jó játékot!

KARLÓCAINÉ KELEMEN MARIANNE

SZÁVAY EDIT rajza

Kincsesládánkból színes papírokat, régi ruhadarabokat válogattunk; jelmezeket készítettünk. Ti milyen jelmezt szeretnétek viselni a farsangi bálon? Kitaláltátok már? Ha nem, nézzétek meg ezt a kis bemutatót, hátha megtetszik valamelyik ötletünk.

DARÁZS. Egy harisnyanadrág, egy csíkos trikó és egy pár csíkos zokni kell hozzá. A szárnyak nylon zacskók, nyílásuknál összehúztuk, aztán szalaggal megkötöttük őket. Az orr papírból készült.

HALÁSZ. Bármilyen ruhát viselhet. Két kartonlapból készül a csónak, amely alul lyukas; bele lehet lépni. A kartonlapok végét összeragasztottuk és két szalaggal vállra akasztottuk. Krumplihálóban csillognak a papírhalak, de készülhetnek textilből is, ha abból több hulladék van kéznél. Az evező kartonpapírból készült, akár a csónak.

HAMUPIPŐKE. Ha anyuka kölcsönad egy szoknyát, az neked bizonyára a földig ér. Köténnyel a derekadra szoríthatod. A holland sapkát téglalap

alakú anyagból varrtuk: félbehajtottuk, hátul összevarrtuk, és a két szélét kifelé hajtottuk. A galambok pingponglabdából készültek.

KENGURU. A ruhája bármilyen nadrág és trikó lehet. A nadrágra zsebet varrtunk, és beleültettünk egy kartonból kivágott kenguru fiacskát. A nadrághoz erősítettük a farkat, a sapkára pedig füleket varrtunk.

CSIGA. Bármilyen ruha lehet az öltözéke. A szarva és a háza kartonból készült. (Ha nincs elég hosszú kartonotok a házhoz, két részből is össze lehet ragasztani a csíkot.) Szalaggal kötöttük a nyakhoz és a derékhoz.

KATICA. Ruhája pulóver és harisnyanadrág. A csáp papírból készült, a szárnyat piros filcből vágtuk ki, aztán papírból fekete pöttyöket ragasztottunk rá.

GOMBA. A kalapja pöttyös anyagból szabott korong. Kemény papírból kivágott karimára öltögettük körös-körül. A ruha lehet fodros, kész ruha. Ha nincs ilyen, elkészíthető fehér anyagból.

KOCKÁS FÜLŰ NYÚL. Egy tréningruhára fehér szőrméből pamacsfarkat varrtunk. A fül belül kockás, kívül egyszínű textilből készül. A távcső: papírhenger.

MADÁR ESZTER rajzai

KI KOPOG?

Valaki kopogtat a szőnyegóvoda ajtaján.

—Ki kopog?—kérdezik a gyerekek.

ÉN! MNYÁU!

— Egy cica! — csodálkoznak az óvodások.

MACSKA? ÉN?!

KUKOKOKO...

— Kandúr! — Macska! — kiabálják.

— Tyúkanyó! — Kotlós! — kuncog mindenki, mert sejtik már, hogy valaki meg akarja nevettetni őket.

ÉN KOTLÓS VAGYOK?

— Ez Péter! — Levente Péter!

— Honnan tudjátok, hogy én vagyok?

— Megismerjük a hangodat! Gyere be játszani!

— Jónapot kívánok! — toppan be vidáman a vendég.

— Jónapot kívánok! — kacagnak rá a gyerekek.

Péter elégedetten nézegeti a barátait.

— Örülök, hogy jókedvetek van — mondja, majd hirtelen Marcsihoz fordul:

— Jé, Marcsi! Látom, hogy mire gondolsz!

— De szép! — suttogják a gyerekek, mert egyszerre ők is látják.

— És nézzétek Ferkót!

— Mmmmmm... — nyalja a szája szélét az egész csoport.

Egyszerre mindenki gondol valamit.

Bálint gondolja a legfélelmetesebbet:

Dorka pedig a legviccesebbet:

— Én le is rajzolom, hogy mire gondolok — szól Péter.

Minden kirándulásról megőrzök egy képet a fejemben. A sok képből azután lesz egy egész:

— A kis szigetet a tó közepén Jugoszláviában láttam. A sárga tűzoltó repülőgépet Franciaországban. A harangvirágot a Gerecse-hegységben csodálom meg minden nyár elején.

— A tábortüzet gyerekkoromban raktam, a Haramia-völgyben. A sátor meg a zászló a Magas-Tátrában állt a nemzetközi táborban.

— Az öreg tölgyfára azért emlékszem jól, mert egy egész kalap makkot potyogtatott a fejemre.

— A nagy hegyeket Kárpátoknak hívják, ezek voltak életem első hegyóriásai. Romániában láttam őket.

— És az a két gyerek, ott a fa tövében, azok kicsodák?

— Azt nem tudom, őket csak kitaláltam.

— Hadd legyek én, meg a tesóm!

— Jó, a tölgyfa alatt Gergő ül, meg a tesója.

— Én is össze tudok rakni így egy képet — szólal meg hirtelen Melinda.

— Én olyat rajzolok, amin nevetni lehet — mondja komolyan Gábor.

— Én is! — Én is olyat! — kontráznak a többiek.

Érdekes vidám képek születnek ezen a délelőttön.

Tudom, hogy sok érdekes kép van a te fejedben is. Küldj egyet Dörmögőnek és Péter válaszol rá!

A márciusi viszontlátásra:

DÖBRENTEY ILDIKÓ

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉK PALACSINTÁI

Szánkázásban, síelésben
elfáradt a három gyerek.
Akkora lett az étvágyuk:
bekapnának földet, eget.
Nincs valami könnyebb falat?
Kamra mélyén talán akad.

— Van húsz üveg baracklekvár
— mondja Dörmi anyó. — Gyertek!
Itt az egyik; ebből néhány
palacsintát megtölthettek.

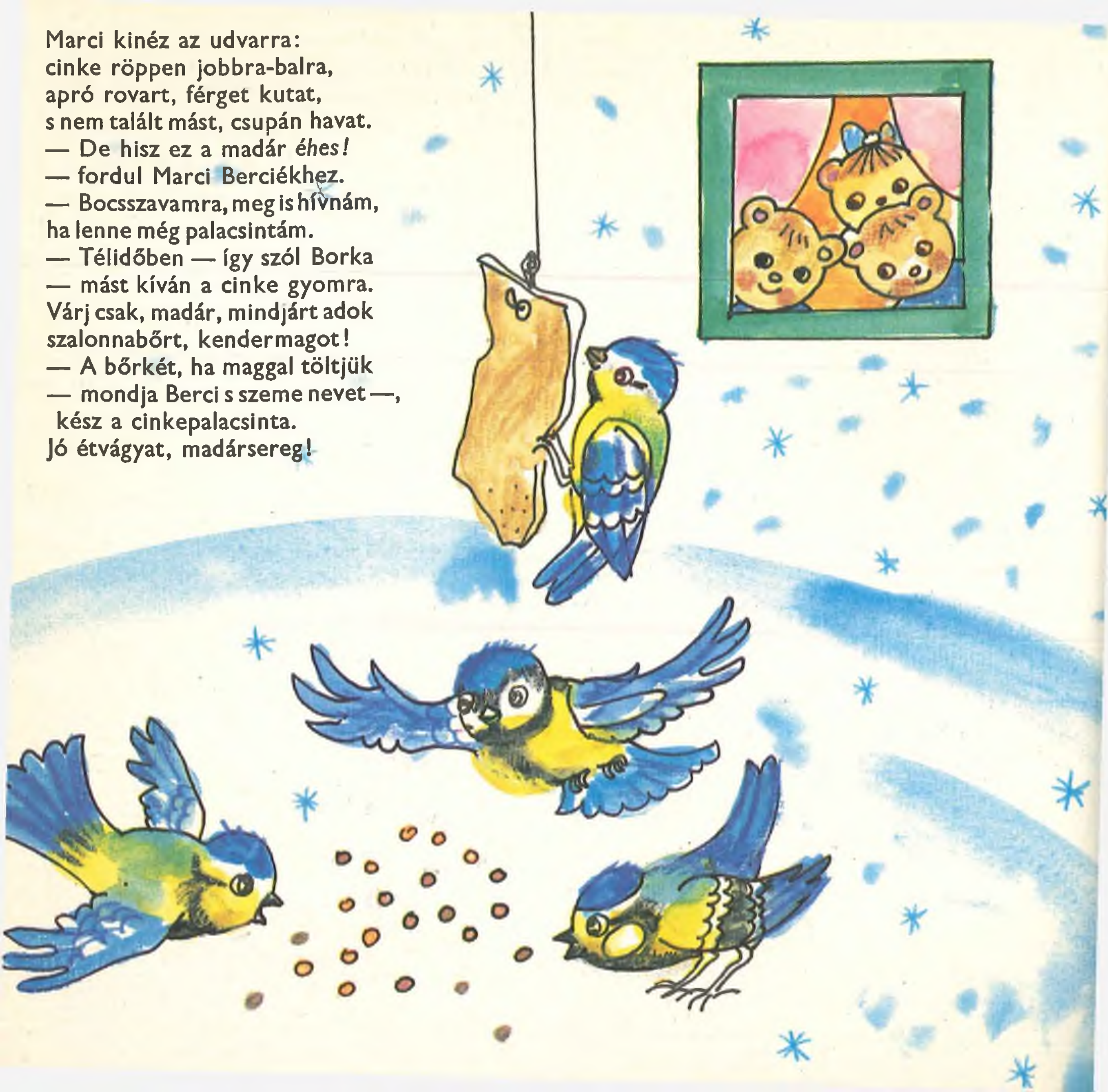
Bori keveréket készít,
(tej, só, cukor, tojás és liszt),
löttyintgeti forró zsírba:
hadd süljön a palacsinta!
Felhajítva forgatja meg,
ahogy tanította anyja.
Berci közben üveget bont,
és a lekvárt kóstolgatja.
— Tölteléknek is maradjon!
— inti Marci torkos öccsét.
Hamarosan nekilátnak,
hogy a palacsintát töltsék.
Asztal terül, tányér kerül...
Falatoznak töretlenül.
Mire mindent eltüntetnek,
nagy étvágyuk elszenderül.

SÓTI KLÁRA *rajzai*

Ezt az oldalt te színezd ki!

Marci kinéz az udvarra:
cinke röppen jobbra-balra,
apró rovart, férget kutat,
s nem talált mást, csupán havat.
— De hisz ez a madár *éhes!*
— fordul Marci Berciékhez.
— Bocsszavamra, meg is hívnám,
ha lenne még palacsintám.
— Télidőben — így szól Borka
— mást kíván a cinke gyomra.
Várj csak, madár, mindjárt adok
szalonnabőrt, kendermagot!
— A bőrkét, ha maggal töltjük
— mondja Berci s szeme nevet —,
kész a cinkepalacsinta.
Jó étvágyat, madársereg!

NOSZOV:

Nem vagyok otthon

A gyerekek az udvaron játszottak. Miska valamiért megharagudott a kis Gyuszira, és fellökte. Gyuszi sírása felverte az egész házat. A gyerekek kergetni kezdték a huncut kisfiút. Miska hazaszaladt, bebújt az ágy alá, és megkérte a kishúgát, Verát, mondja azt, hogy nincs otthon.

A gyerekek dörömböltek, de Vera nem nyitott ajtót, csak kiabált:

— Nincs itthon a Miska!

— Láttuk, hogy hazaszaladt! — kiáltották a gyerekek.

— De megint elment — felelte a lány!

— Egész idő alatt itt álltunk az ajtóban, vigyáztunk, nehogy megszökjön. Hogy tudott volna elmenni? — kérdezték a gyerekek.

Miska kidugta a fejét az ágy alól, és úgy kiabálta ki a választ:

— Hátha én az ablakon keresztül szöktem ki az utcára!

Fordította: NIKODÉMUSZ ELLI

Kedves Felnőttek!

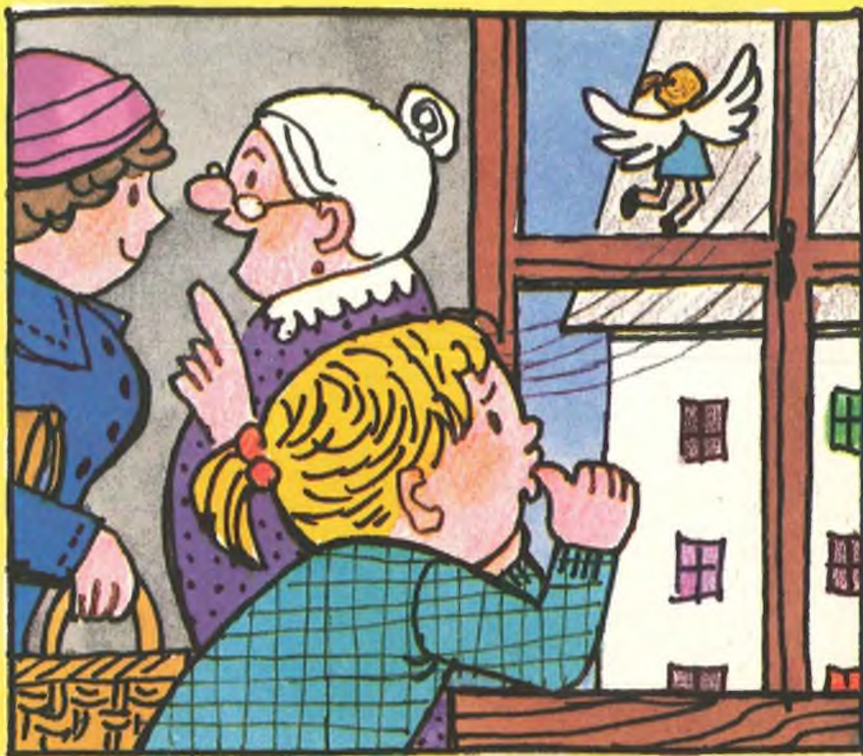
Sokszor kísérik a szerkesztőségbe érkező gyermekrajzokat a szülők, nagyszülők, pedagógusok levelei. Örülünk a bizalomnak, annak, hogy sok nevelési kérdéssel fordulnak hozzánk. Ezen a helyen többször is szó lesz ezekről a kérdésekről. Kérjük, osszák meg velünk tapasztalataikat, írják meg véleményüket, javaslataikat!

SZOPJA AZ UJJÁT . . .

Hétköznap délután. Öt év körüli kislány teng-leng a szobában. Alig néhány perce érkezett haza édesanyjával az óvodából, és most buzgón szopja az ujját. Hol a heverőre dől, hol a karosszékre támaszkodik, tekintetével a felnőtteket követi, és egy percre sem hagyja abba az ujjszopást.

A felnőttek elmaradhatatlan esti szertartásaikat végzik. Elrakják az élelmiszereket, amelyeket hazatérőben vásároltak, eltüntetik a reggeli sietségben elölhagyott holmikat, beindítják a mosógépet, amely jó néhány adag ruhát kimoshat a lefekvésig, elkészítik a vacsorát, megkérdik a nagymamától, hogy van; a végtelenségig sorolhatnánk még . . .

Közben egy pillantás a kislányra. — Hát már sohasem hagyja abba az ujjszopást?! És egy perccel a türelmetlen mozdulat után, amellyel az anyja kiemeli a kislány szájából a ráncosra szívott hüvelykujjat, már ismét szopja, mohóbban, mint addig.

F. GYŐRFFY ANNA *rajza*

Az ujjszopás a kisgyerek „vigasza". A tevékeny, jókedélyű gyerek nem, vagy csak ritkán szopja az ujját, mert mással van elfoglalva.

A kellemetlen élmények, amelyekért egy kisgyerek ujjszopással kárpótólja magát, adódhatnak a családi környezetből, de származhatnak valamilyen más közösségből, esetleg rossz testi közérzetből is (betegség, álmosság). Ha az utóbbiak nem állnak fenn, érdemes a lelki okot felkutatni. Egy nyomasztó testvérkapcsolat, egy erőszakos óvodai társ; rendezetlen viszony valamelyik felnőtt családtaggal vagy más felnőttel, előidézheti a kisgyerek kedvetlenségét, visszahúzódását, *látszólagos unalmát*.

Ezért nem célszerű a kisgyereket az ujjszopásról *lebeszélni*, inkább kellemes, érdekes elfoglaltsággal ajánlatos az ujjszopást *kiváltani*. A Dörmögő számtalan lehetőséget kínál erre. Persze mind a meséléshez, mind a havas játékokhoz vagy a melléklet kivágásához a felnőtt segítségére, *idejére* van szükség. *De addig is, amíg időt találunk, helyezzük kilátásba a közös játékot, és még mielőtt saját elfoglaltságainkhoz hozzákezdenénk, adjunk a kisgyereknek alkalmat önálló, értelmes tevékenységre!* Megbeszélhetjük vele például, hogy megteríti az asztalt a vacsorához, megöntözi a növényeket vagy kiszínezi Dörmögőék kalandjainak fekete-fehér illusztrációját. Esetleg vonjuk be a munkánkba, ha mód van rá.

Idézzük fel egy kicsit saját gyermekkorunkat és akkor rájövünk: az ujját szopó kisgyerek olyasfélét érezhet, mint amit *Ingrid Sjöstrand* fejez ki DÉLUTÁN NÉHA című versében.

Délután néha a háztető
velünk szemben
olyan furcsa színű lesz.
Süt a nap
és az ég se kékebb, mint máskor,
de a tető nem vörös,
nem barna,
nem is lila,
hanem messzeség-*színű.*
Ki kellene repülni az ablakon.
Át, oda, messze.

K. M.

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

● Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
● kék alapszín: 5—6 éveseknek;
● sárga alapszín: első osztályosoknak;
○ fehér alap: mindenkinek.

A szerkesztőség belső munkatársai: olvasószerkesztő: Kun Magda, képszerkesztő: Kovács Endre, levelező: Madár Eszter.

XXVIII. ÉVF. 1. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Záhonyi Ede. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502 Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KH-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 19,50, félévre 33,—, egész évre 78,— Ft.

83.1271 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.

A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193

HU-ISSN 0230—1032

A mókus bölcsője

– Nem találok haza,
hol alszom éjszaka?

– Bölcső lesz az ágyam,
épp ilyenre vágytam!

– Gyere, Szarvas Berci,
menjünk reggelizni!

– Mit csinálsz itt, bátyám,
megeszed a párnám?

